

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺയകാണ്യേ

॥ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

അകമ്പനസമ്മത്യാ രാവണസ്യ സീതാപഹരണായ ഗമനം
മാരീചസ്യ വചസാ തസ്യ പുനർലങ്കായാമേവ പരാവർത്തനം

ത്വരമാണസ്തതോ ഗത്വാ
ജനസ്ഥാനാദകമ്പനഃ |
പ്രവിശ്യ ലങ്കാം വേഗേന
രാവണം വാക്യമബ്രവീത് || 3.31.1 ||

ജനസ്ഥാനസ്ഥിതാ രാജൻ
രാക്ഷസാ ബഹവോ ഹതാഃ |
ഖരശ്ച നിഹതഃ സംഖ്യേ
കമഞ്ചിദഹമാഗതഃ || 3.31.2 ||

ഏവമുക്തോ ദശഗ്രീവഃ
ക്രൂദ്ധഃ സംരക്തലോചനഃ |
അകമ്പനമുവാചേദം
നിർദഹന്നിവ തേജസാ || 3.31.3 ||

കേന ഭീമം ജനസ്ഥാനം
ഹതം മമ പരാസുനാ |

കോ ഹി സർവേഷു ലോകേഷു
ഗതിം നാധിഗമിഷ്യതി || 3.31.4 ||

ന ഹി മേ വിപ്രിയം കൃത്വാ
ശക്യം മഘവതാ സുഖം |
പ്രാപ്തും വൈശ്രവണേനാപി
ന യമേന ച വിഷ്ണുനാ || 3.31.5 ||

കാലസ്യ ചാപ്യഹം കാലോ
ദഹേയമപി പാവകം |
മൃത്യും മരണധർമേണ
സംയോജയിതുമുത്സഹേ || 3.31.6 ||

വാതസ്യ തരസാ വേഗം
നിഹന്തുമപി ചോത്സഹേ |
ദഹേയമപി സക്രൂദ്ധ -
സ്തേജസാഽഭിത്യപാവകൗ || 3.31.7 ||

തഥാ ക്രൂദ്ധം ദശഗ്രീവം
കൃതാഞ്ജലിരകമ്പനഃ |
ഭയാത് സന്ദിഗ്ധയാ വാചാ
രാവണം യാചതേഭ്യം || 3.31.8 ||

ദശഗ്രീവോഭ്യം തസ്ഥൈ
പ്രദന്ത രക്ഷസാം വരഃ |
സ വിസ്രബ്ധോബ്രവീദ് വാക്യ -
മസന്ദിഗ്ധമകമ്പനഃ || 3.31.9 ||

പുത്രോ ദശരഥസ്യാസ്തേ
സിംഹസംഹനനോ യുവാ |

രാമോ നാമ മഹാസ്കന്ധോ
വൃത്തായതമഹാഭുജഃ || 3.31.10 ||

ശ്യാമഃ പൃഥുയശാഃ ശ്രീമാ -
നതുൽയബലവിക്രമഃ |
ഹതസ്തേന ജനസ്ഥാനേ
ഖരശ്ച സഹദുഷണം || 3.31.11 ||

അകമ്പനവചഃ ശ്രുത്വാ
രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ |
നാഗേന്ദ്ര ഇവ നിഃശ്വസ്യ
ഇദം വചനമബ്രവീത് || 3.31.12 ||

സ സുരേന്ദ്രേണ സംയുക്തോ
രാമഃ സർവ്വമരൈഃ സഹ |
ഉപയാതോ ജനസ്ഥാനം
ബ്രൂഹി കച്ചിദകമ്പന || 3.31.13 ||

രാവണസ്യ പുനർവാക്യം
നിശമ്യ തദകമ്പനഃ |
ആചചക്ഷേ ബലം തസ്യ
വിക്രമം ച മഹാത്മനഃ || 3.31.14 ||

രാമോ നാമ മഹാതേജാഃ
ശ്രേഷ്ഠഃ സർവധനുഷ്മതാം |
ദിവ്യാസ്ത്രഗുണസമ്പന്നഃ
പരം ധർമം ഗതോ യുധി || 3.31.15 ||

തസ്യാനുരൂപോ ബലവാൻ
രക്താക്ഷോ ദുന്ദുഭിസ്വനഃ |

കനീയാൻ ലക്ഷ്മണോ ഭ്രാതാ
രാകാശശിനിഭാനനഃ || 3.31.16 ||

സ തേന സഹ സംയുക്തഃ
പാവകേനാനിലോ യഥാ |
ശ്രീമാൻ രാജവരസ്തേന
ജനസ്ഥാനം നിപാതിതം || 3.31.17 ||

നൈവ ദേവാ മഹാത്മാനോ
നാത്ര കാർയാ വിചാരണാ |
ശരാ രാമേണ തുത്സ്യഷ്ടാ
രുക്മപുംവാഃ പതന്ത്രതിണഃ || 3.31.18 ||

സർപാഃ പഞ്ചാനനാ ഭൂത്വാ
ഭക്ഷയന്തി സ്ഥ്വരാക്ഷസാൻ |
യേന യേന ച ഗച്ഛന്തി
രാക്ഷസാ ഭയകർഷിതാഃ || 3.31.19 ||

തേന തേന സ്ഥ്വരപശ്യന്തി
രാമമേവാഗ്രതഃ സ്ഥിതം |
ഇത്ഥം വിനാശിതം തേന
ജനസ്ഥാനം തവാനഘ || 3.31.20 ||

അകമ്പനവചഃ ശ്രുത്വാ
രാവണോ വാക്യമബ്രവീത് |
ഗമിഷ്യാമി ജനസ്ഥാനം
രാമം ഹന്തും സലക്ഷ്മണം || 3.31.21 ||

അമൈവമുക്തേ വചനേ
പ്രോവാചേദമകമ്പനഃ |

ശൃണു രാജൻ യഥാവൃത്തം
രാമസ്യ ബലപൗരുഷം || 3.31.22 ||

അസാധ്യഃ കുപിതോ രാമോ
വിക്രമേണ മഹായശാഃ |
ആപഗായാസ്തു പൂർണായാ
വേഗം പരിഹരേഷ്ചരൈഃ || 3.31.23 ||

സതാരാഗ്രഹനക്ഷത്രം
നഭശ്ചാപ്യവസാദയേത് |
അസൗ രാമസ്തു സീദന്തീ
ശ്രീമാനഭ്യുദ്ധരേൻമഹീം || 3.31.24 ||

ഭിത്താ വേലാം സമുദ്രസ്യ
ലോകാനാപ്താവയേദ് വിഭുഃ |
വേഗം വാപി സമുദ്രസ്യ
വായും വാ വിധമേഷ്ചരൈഃ || 3.31.25 ||

സംഹത്യ വാ പുനർലോകാൻ
വിക്രമേണ മഹായശാഃ |
ശക്തഃ ശ്രേഷ്ഠഃ സ പുരുഷഃ
സ്രഷ്ടം പുനരപി പ്രജാഃ || 3.31.26 ||

നഹി രാമോ ദശഗ്രീവ
ശക്ത്യാ ജേതും രണേ ത്വയാ |
രക്ഷസാം വാപി ലോകേന
സ്വർഗഃ പാപജനൈരിവ || 3.31.27 ||

ന തം വധ്യമഹം മന്യേ
സർവൈർഭദവാസുരൈരപി |

അയം തസ്യ വധോപായ -

സ്തൻമമൈകമനാഃ ശൃണു || 3.31.28 ||

ഭാർയാ തസ്യോത്തമാ ലോകേ

സീതാ നാമ സുമധ്യമാ |

ശ്യാമാ സമവിഭക്താംഗീ

സ്ത്രീരത്നം രത്നഭൂഷിതാ || 3.31.29 ||

നൈവ ദേവീ ന ഗന്ധർവീ

നാപ്സരാ ന ച പന്നഗീ |

തുൽയാ സീമന്തിനീ തസ്യ

മാനുഷീ തു കൂതോ ഭവേത് || 3.31.30 ||

തസ്യാപഹര ഭാർയാം ത്വം

തം പ്രമഥ്യ മഹാവനേ |

സീതയാ രഹിതോ രാമോ

ന ചൈവ ഹി ഭവിഷ്യതി || 3.31.31 ||

അരോചയത തദ്യാക്യം

രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ |

ചിന്തയിത്വാ മഹാബാഹു -

രക്തവനമുവാച ഹ || 3.31.32 ||

ബാഘം കൽയം ഗമിഷ്യാമി

ഘോരഃ സാരമിനാ സഹ |

ആനേഷ്യാമി ച വൈദേഹീ -

മിഥാം ഹൃഷ്ടോ മഹാപുരീം || 3.31.33 ||

തദേവമുക്ത്വാ പ്രയയാ

ഖരയുക്തേന രാവണഃ |

രഥേനാദിത്യവർണേന

ദിശഃ സർവാഃ പ്രകാശയൻ || 3.31.34 ||

സ രഥോ രാക്ഷസേന്ദ്രസ്യ

നക്ഷത്രപഥഗോ മഹാൻ |

ചഞ്ചൂർയമാണഃ ശുശുഭേ

ജലദേ ചന്ദ്രമാ ഇവ || 3.31.35 ||

സ ദുരേ ചാശ്രമം ഗത്വാ

താടകേയമുപാഗമത് |

മാരീചേനാർചിതോ രാജാ

ഭക്ഷ്യഭോജൈരമാനുഷൈഃ || 3.31.36 ||

തം സ്വയം പൂജയിത്വാ തു

ആസനേനോദകേന ച |

അർഥോപഹിതയാ വാചാ

മാരീചോ വാക്യമബ്രവീത് || 3.31.37 ||

കച്ചിത് സുകുശലം രാജൻ

ലോകാനാം രാക്ഷസാധിപ |

ആശങ്കേ നാധിജാനേ ത്വം

യതസ്തൂർണമുപാഗതഃ || 3.31.38 ||

ഏവമുക്തോ മഹാതേജാ

മാരീചേന സ രാവണഃ |

തതഃ പശ്ചാദിദം വാക്യ -

മബ്രവീദ് വാക്യകോവിദഃ || 3.31.39 ||

ആരക്ഷോ മേ ഹതസ്താത

രാമേണാക്ലിഷ്ടകാരിണാ |

ജനസ്ഥാനമവധ്യം തത്
സർവം യുധി നിപാതിതം || 3.31.40 ||

തസ്യ മേ കുരു സാചിവ്യം
തസ്യ ഭാർയാപഹാരണേ |
രാക്ഷസേന്ദ്രവചഃ ശ്രുത്വാ
മാരീചോ വാക്യമബ്രവീത് || 3.31.41 ||

ആഖ്യാതാ കേന വാ സീതാ
മിത്രരുപേണ ശത്രുണാ |
ത്വയാ രാക്ഷസശാർദൂല
കോ ന നന്ദതി നന്ദിതഃ || 3.31.42 ||

സീതാമിഹാനയസ്യേതി
കോ ബ്രവീതി ബ്രവീഹി മേ |
രക്ഷോലോകസ്യ സർവസ്യ
കഃ ശൃംഗം ചേരത്തുമിച്ഛതി || 3.31.43 ||

പ്രോത്സാഹയതി യശ്ച ത്വാം
സ ച ശത്രുരസംശയം |
ആശീവിഷമുഖാദ് ദംഷ്ട്രാ -
മുദ്ധർതും ചേച്ഛതി ത്വയാ || 3.31.44 ||

കർമ്മണാനേന കേനാസി
കാപഥം പ്രതിപാദിതഃ |
സുഖസുപ്തസ്യ തേ രാജൻ
പ്രഹൃതം കേന മുർധനി || 3.31.45 ||

വിശുദ്ധവംശാഭിജ്ഞാഗ്രഹസ്ത -
തേജോമദഃ സംസ്ഥിതദോർവിഷാണഃ |

ഉദീക്ഷിതും രാവണ നേഹ യുക്തഃ

സ സംയുഗേ രാഘവഗന്ധഹസ്തീ || 3.31.46 ||

അസൗ രണാന്തഃസ്ഥിതിസന്ധിവാലോ

വിദഗ്ധരക്ഷോമൃഗഹാ നൃസിംഹഃ |

സുപ്തസ്ത്വയാ ബോധയിതും ന ശക്യഃ

ശരാംഗപൂർണോ നിശിതാസിദംഷ്ട്രഃ || 3.31.47 ||

ചാപാപഹാരേ ഭുജവേഗപങ്കേ

ശരോർമിമാലേ സുമഹാഹവൗഘേ |

ന രാമപാതാലമുഖ്യ്തിഘോരേ

പ്രസ്കന്ധിതും രാക്ഷസരാജ യുക്തം || 3.31.48 ||

പ്രസീദ ലങ്കേശ്വര രാക്ഷസേന്ദ്ര

ലങ്കാം പ്രസന്നോ ഭവ സാധു ഗച്ഛ |

ത്വം സ്വേഷു ദാരേഷു രമസ്വ നിത്യം

രാമഃ സഭാർയോ രമതാം വനേഷു || 3.31.49 ||

ഏവമുക്തോ ദശഗ്രീവോ

മാരീചേന സ രാവണഃ |

ന്യവർത്ത പുരീം ലങ്കാം

വിവേശ ച ഗൃഹോത്തമം || 3.31.50 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

അരൺയകാണഡ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ||